

[J. S. Foget.]

Borgbjerg vedrørende Albertiaffæren — det staar Sp. 8593 —:

„Det er en utilbørlig Sammenblanding af offentlig Myndighed og private Forretningsinteresser.“

Netop disse Ord kunde med Rette staa som Overskrift over hele den Sag, vi nu diskuterer.

Desværre mangler vi i et Tilfælde som dette en Ministeransvarlighedslov. Det eneste, man i saa Henseende har at holde sig til, er § 14 i Grundloven, der lyder:

„Ministrene kan af Kongen eller Folketinget tiltales for deres Embedsførelse. Rigsretten paakender de mod Ministrene for deres Embedsførelse anlagte Sager.“

I Henhold hertil har vi forelagt dette Forslag til Beslutning.

Der findes i Grundlovens § 12 en Løfteparagraf om en Ministeransvarlighedslov; der staar:

„Ministrene er ansvarlige for Regeringens Førelse, deres Ansvarlighed bestemmes nærmere ved Lov.“

Det ses imidlertid ikke, at der siden sidste Grundlovs Vedtagelse i 1915 har været forelagt noget Forslag herom. Men ser vi tilbage til Dønningerne efter Albertisagen, finder vi Aar 1909 i Rigsdagstidende Tillæg A. Sp. 1981—82 et Forslag om en saadan Ansvarlighedslov, fremsat af Det radikale Parti. Det hedder i dette Forslags § 1:

„Afholdes en Statsudgift, der ikke har saadan Hjemmel, som Grundloven kræver, ere den eller de Ministre, som i Henhold til Reglerne i denne Lovs 3die Afsnit bære Ansvar for Udgiftens Afholdelse, pligtige, medmindre den savnede Hjemmel i en Finanslov eller Tillægsbevillingslov maatte blive meddelt, eller Rigsdagen maatte frafalde Ansvar for Udgiftens Afholdelse, at tilsvare Statskassen Beløbet af den afholdte Udgift.“

Og i samme Forslags § 4 staar:

„Opkræves Statsskat eller afholdes Statsudgift, der ikke har saadan Hjemmel, som Grundloven kræver, bliver enhver derfor ansvarlig Minister at straffe med Embedsfortabelse og efter Omstændighederne med Fængsel eller Bøde. — Der bliver ved Udmaaling af Straffen at tage Hensyn til, om intet har været bevilget til den paagældende Udgift, eller om der kun er forbrugt mere end dertil bevilget.“

Det var det ene af de nuværende Regeringspartier, der i 1909 forelagde et saa skrap Forslag; efter det vilde den højtærede

Minister i Dag uvægerligt være hjemfaldet til en ret haard Straf.

Samme Aar, den 21. Oktober 1909, forelagde daværende Justitsminister Svend Høgsbro paa Venstres Vegne et Forslag, i hvis § 7 det hedder:

„Opkræves Statsafgift, eller afholdes Statsudgift, der ikke har saadan Hjemmel, som Grundloven kræver, bliver enhver derfor efter Reglerne i denne Lov ansvarlig Minister at straffe med Embedsfortabelse og efter Omstændighederne med Fængsel eller Bøde . . . Der bliver ved Udmaalingen af Straffen for uhjemlet Afholdelse af Statsudgift at tage Hensyn til, om intet har været bevilget til den paagældende Udgift, eller om der kun er forbrugt mere, end dertil bevilget.“

Der bliver ogsaa her senere i samme Paragraf stillet Forslag om, at vedkommende Minister skal tilsvare Statskassen Beløbet af den afholdte Udgift.

Vi ser altsaa, at selv om Grundloven kun indeholder en Løfteparagraf om en Ansvarlighedslov for Ministre og denne Løfteparagraf ikke er opfyldt, har vi dog gennem disse Forslag Udtryk for, hvilken Straf Venstre og Det radikale Parti anser for berettiget over for en Handling som den, den højtærede Landbrugsminister her har gjort sig skyldig i.

Jeg resumerer herefter det i vort Forslag optagne 2det Stykke saaledes: Ministeren har afholdt en Statsudgift paa Trods af en lige afsagt Dom uden at have nogen som helst Lovhjemmel dertil. Kødlovens §§ 1 og 2 angiver nøje, hvad de Midler, som indkommer ved Kødafgiften, skal anvendes til, og er Pengene taget enten af Toldkontingentfonden eller af Overskuddet ved Salg af Eksportkreaturer, er dette i lige saa fuldt Maal stridende imod Loven. Landbrugets Kreatursalgforeninger har begge protesteret herimod, de to konservative Medlemmer af Kontroludvalget har protesteret herimod, og baade Venstre og Det radikale Parti har gennem deres fremsatte Forslag paa en meget skarp Maade udtrykt deres Mening om Strafansvaret for det Overgreb, som Ministeren har gjort sig skyldig i. Sagen skulde herefter synes at ligge oplagt, og vi har Grund til at forvente, at vort Forslag, som vi stiller i Henhold til Grundlovens § 14, vil finde Tilslutning fra baade Venstre, Det konservative Folkeparti og Det radikale Parti — saglige Grunde herimod kan man i alle Tilfælde ikke fremkomme med.

I denne Sag foreligger ingen Tvivls-spørgsmaal.